

2 0 2 2 - 2 3

PARTHENÓN-FRÍZ TEREM
KÖRÖSÉNYI TEREM
2022. szeptember 20 – 2023. június 9.

Mire jó a szobor?

Ha a szoborra, mint hétköznapi tárgyra, és annak használati funkciójára irányul ez a kérdés, akkor talán kevesebb hitelt érdemlő válaszra számíthatunk. Adott helyzetben átminősülhet ugyan egy hétköznapi tárgy műalkotássá, és fordítva, egy műalkotás hétköznapi tárggyá, de ehhez egy adott helyzetet kell teremteni. Ekkor ez a helyzet maga a kulcs. Az, hogy ki, miért, milyen szemléleti alapon és milyen módokon metszi át a sejthető határt mű és pusztá tárgy között. Van, aki nem határt lát, hanem folytonosságot, és azonosságot – mindabban, amit mások számára a láthatatlan határ két tartományra oszt fel. A kellemetlen, és rosszul hangzó kérdés, hogy mire jó a szobor, a figyelmünket nehezen meghatározható pontokra irányítja, melyek változtatják a helyüket. Mindig újra azonosítanunk kell őket, és nélkülük nem volna érdemes alkotásról beszélni. Az élethez való viszony maga előállíthat ilyen pontokat. A műtárgy alkotásának folyamata során megjelennek ilyen pontok.

A kérdésben szereplő „szobor” kifejezés máris szűkösnek bizonyulhat, inkább csak elvonatkoztatott értelmű jelölése mindannak, ami térben, anyagban, szerkezetben, formában, koncepcióban, és intuícióban egyszerre megvalósuló formája az alkotásnak. A kérdés kérdőszava, a „mire” is kiigazításra szorul, inkább úgy fogalmazhatnánk, hogy „mire és mire”, hiszen az itt megrendezett kiállítások sorára vonatkozik, alkotónként eltérő lehetséges válaszokkal. E számos lehetőség közül vajon lehet-e néhányat azonosítani – úgy, mintha egy részben hiányos térképen mégiscsak felderíthető pontok volnának?

A Szobrász Tanszék oktatói rendszeresen szerveznek kiállításokat, és ezzel a kulturális közélet egyik ismert pontjává vált az egyetemnek ez a kivételes helyszíne, az Epreskert. A PARTHENÓN-FRÍZ TEREM KÖRÖSÉNYI TEREM 2022. szeptember 20 – 2023. június 9. között megrendezett kiállításai közeget teremtettek az itt tanulók és az érdeklődők számára. A kiállító tér kiváló lehetősége az, hogy biztosítja a koncentrált figyelmet akár csak egy alkotás, vagy egyszerűbb installáció számára is. És bár többnyire egy alkotó műve jelenik meg egy kiállításon, a változatos kiállítások sora mégis alkalmat ad arra, hogy a fent említett térkép pontjai jelezhessék ennek a szellemi közegnek a lehetséges körvonalait.

A kiállító alkotók, alkotásaik és interpretációik gyakran irányítják a figyelmet a folyamatokra, többnyire az alkotás belső folyamataira, megismerési folyamatokra, melyekben fontos szerepet kapnak a külvilág hatásai is. Ezek egyik formája a munkafolyamat, mely sok visszacsatolás által visz közelebb mind a külső lehetőségek, mind a belső lehetőségek felderítéséhez és megtapasztalásához. Része lehet még a megismerésnek meditáció és koncentráció, vagy közvetlen egzisztenciális élmény is.

A koherencia iránti igény fejeződik ki a rendteremtés, a megszervezés, a meghatározás aktusaiban, beleértve az önmeghatározás próbáit, vagy az abszolútum és az attól eltérő közvetlen tapasztalat kérdéses viszonyát is.

A rész és az egész kérdését hívja be több alkotás, amikor bizonyos elemek nagyobb egységekké, szövetékké, vagy organikus egészé szerveződnek – bármilyen alkotórészekből, melyek lehetnek akár ruhák, akár hétköznapi tárgyak, vagy éppen geometrikus modulok.

A tér problematikája jelenik meg a pozitív és a negatív viszonylatában, és a geometrikus konstrukciók értelmezése során abban a helyzetben, amikor el kell döntenünk, hogy mit tekintünk egy hálószerű szövetékben vizuális alapelemnek, konkáv, vagy konvex jellegűnek, és hol értelmezünk valamit térként, vagy formaként.

Az idő, mint kérdéskör közvetve jelenik meg zenei hangsort idéző kompozícióban, kölcsönhatásokban, állandó változásban lévő dinamikus egyensúlyban, de közvetlenül is tapasztalható mozgó installációban.

Az anyag kapcsán igen változatosak a lehetséges megközelítések, az anyag mikroszerkezetétől kiindulva a fizikai, kémiai átalakulások lehetőségein át az anyag szimbolikus szerepéig. Az anyaggal való közvetlen munka, az efemer, vagy a tartós anyagokkal való bánás a szobrászat alapvető eszköze. Átala válhat az elképzelhető absztrakció tárgyi minőséggé. Az idea megtestesül, fizikai létezővé lesz. Szimbolikus lehetőség társítható az anyaghoz. Az anyag átlényegülhet, válhat viszonylagossá, és asszociáció, vagy közvetlen kapcsolat révén megidézhet egy helyet is.

A természet, mint fogalmi csomópont is jelölhető anyaggal, de élőlényekkel, például a flórával is. A természet kultúra által átformált, domesztikált jelzése a táj, és a tájhoz viszonyuló ember. Az aktuálisabb természeti- civilizációs kérdések a technika és a biomorfizmus kettősségében fejeződhetnek ki.

A kultúra folyamatát képviselő szellemi közeg megnyilvánulhat történeti szálon, nyújthat a kollektív kötődések által biztonságot a jelekkel kapcsolatos egyezmények révén. Lehetséges, hogy a változások zárójelbe teszik a korábbi jelentéseket, és így többszörös keretek képletes világává teszik a jelenünket. Ekkor a jeleink a rögzítés illúzióivá törpülnek, és a csend válhat a lét közvetítőjévé.

A bizsziáció során egymástól igen távolesó fogalmi területek találkoznak össze, és előfordul, hogy csak egyetlen fogalom használatakor is igen távol állnak egymástól a lehetséges jelentések. Amikor távoli jelentések ütköznek össze, groteszk eredmény születhet, és ez rávilágíthat a valóságban fennálló groteszk állapotra.

A szabadság a meghaladás lehetősége, általában nem önállóan tapasztalható meg, hanem az együttes létezés és a különálló létezés kettősségében élhetjük át. Autonómiát tulajdoníthatunk a formáknak, a vizuális benyomásoknak és kifejeződéseknek, az intuitív folyamatoknak.

Végül a kezdeti kérdést, hogy mire jó a szobor, vissza kell vonni. A szobor bár erőterben, de saját jogán létező – és ez a legfőbb, amit tudnunk kell róla.

Nagy Imre

Szeretettel köszöntök mindenkit a Magyar Képzőművészeti Egyetem Parthenon-fríz termében, Gvardián Ferenc szobrászművész, vagy ahogyan ő magát nevezi szobrász-ember kiállításának megnyitóján.

Ha valaki magának választ titulust és nem éri be a megszokottakkal, az egyaránt jelenti az elkülönülés és a pontosabb önmeghatározás igényét. A "művész" kifejezés kerülése teljesen érthető. Ennek a szónak semmi értelme, vagy ha mégis van, az nem igaz. Marad hát az "ember" a szobrásszal összekötve. Két végpont-e ez, vagy egybeesés? Párhuzamosságról vagy ívelő átlókról van szó? Végül is teljesen mindegy. Mindkettő a tér kitöltését és a betöltött helyet mutatja.

Gvardián Ferenc első samottból készült szobrát a Pompeji kutyáról készítette. Pontosabban arról az üregről, amely az összegörnyedt állapot testéből a megkövült lágában megmaradt. Ez az üresség a fájdalom és halál pillanata, ezt mintázta újra a szobrász-ember.

A samott kiégetett agyag és kaolin keveréke. Az agyag kőzetek mállásterméke, ásványi anyagokkal keveredve, a kaolin kémiai értelemben alumínium szilikát. A két anyagot összekeverve és kiégetve először a kaolin olvad meg és kitölti az agyagásványok közötti üres teret. A lehült és megszilárdult masszát megőrlik és újra agyaggal keverik. Ezek után ebből vagy samott téglákat vagy szobrokat lehet formálni.

A samott hosszú évek óta Gvardián Ferenc szobrászatának egyik meghatározó anyaga. Nyersebb, durvább a kiégetett agyagnál, szemcsézett felülete nem tűr semmilyen felesleges részletezést, formai finomkodást. Színe meghatározhatatlan, szinte csak azt szolgálja, hogy észrevegyük. Porózus felületével mégsem nevezhető légiesnek vagy könnyednek, súlyossága, tömörsége ipari eredetéből adódik. Mindez tökéletesen alkalmassá teszi a lényegre törő formázásra. Arra ami Gvardián Ferenc elhivatott szándéka: megmutatni vagy legalább megközelítve érzékeltetni azt az igazságot, amelyet hitéből, tapasztalatából és tudásából az eltelt hetvenkét év alatt megsejtett és felépített.

Hosszú ez az idő és ezt a pillanatot tekinthetjük visszatérésnek is. Gvardián Ferenc negyven évvel ezelőtt kezdte meg művészeti tanulmányait, itt az Epreskertben. Harminckét éves volt akkor, ami nem volt szokatlan abban az időben. A Magyar Képzőművészeti Egyetem akkoriban bevehetetlen vár volt, amit egy- vagy kéthetes felvételi procedúrával lehetett évente megostromolni. Ki kell mondjam: sokunknak ez elutasítással és megaláztatással teli éveibe, évtizedébe került. Gvardián Ferenc is köztük volt. Ő tizenkét évet várt arra, hogy a soproni Erdészeti Technikum elvégzése után Vígh Tamás szobrásznövendéke lehessen. (...)

Visszatérve az önként vállalt titulushoz, Gvardián Ferenc valószínűleg a soproni Erdészeti Technikumban vált emberré és talán itt a Képzőművészeti Egyetemen szobrászá. Ennek a megszerzett konstellációnak részbeni eredményeit láthatjuk itt és most. Az együttállásnak állomásai vannak, egymásba fonódó szakaszai, a szakrális, ősi civilizációk inspirálta munkáktól kezdve a szellemi rokon írók, költők és festők büsztsjein át a meghatározó élményként átélt festmények térbeli megtestesüléséig. (...) Mert festmény és szobor között mégis létezik egy éles határvonal. Míg az egyik illúzió csupán, vetület vagy lenyomat, jó esetben látomás, addig a másik egyszerűen VAN. Létezik, megfogható, körbejárható, elvesz valamit a térből, betölti az ürességet. Jelentést és értelmet ad a semminek. Ezen kívül mi más dolga lehet egy embernek, egy szobrásznak?

Gvardián Ferencet megélt és gyakorolt hite vezeti el témáihoz. A Golgota, a Keresztlevétel vagy a Pietà fájdalomhoz, de Rembrandt, Gulácsy, Egy és Vajda alakjához is. Fájdalmas és tanúságtévő életükkel ők is megjelölt szereplői ennek az örökkön-örökké ismétlődő, végeláthatatlan szenvedéstörténetnek.

Pálos Miklós

• Ülő Jézus 2013

Üdv MascotLandben, a kissé szokatlan kabalák földjén! Tóth Balázs Máté legújabb kiállítása afelé mutat, hogy megkreált tája kezdi kinőni kicsiny nemzetünk határainak kereteit. Eme fiktív vidék legfrissebb lakói ugyanis olyan egyetemes érvényű problémákat testesítenek meg, amelyek bőven túlmutatnak Magyarországot illetékességén.

A No Pew Pew & Pee alakjai egytől egyig keserűdes figurák, akik – mint a mémből ismert, a lángoló ház közepén kávéját szűrőcsőlő kutya – azt üzenik: this is fine. Nincs semmi baj.

Az égig csapó lángok márpedig tényleg nem mindenkit zökkentenek ki a hidegvéréből: keresve sem lehetne jobb példát találni erre MascotLand nihilista jéghegyénél, aki a globális felmelegedés okozta klímaválság közepette, egy szarvasmarha koponya formáját öltő úszógumiban ringatózik a vízfelszínen. Maga a megtestesült meditatív jelenlét. Az olvadó gleccserek tempójával szemben keblére öleli a lassú élet eszményét, kezéből már csak egy flamingós szívószállal díszített koktél hiányzik. Magasélet, csillogás. Live, laugh, love. This is fine.

A jégheggyel szög egyenesen ellentétes mentális állapotban találunk rá az old-school lakáskassza logót megidéző, a híd szélén egyensúlyozó, de egyértelműen szuicid hajlamú házikóra. A híd több tekintetben is fontos szimbólum a lakhatási válság idején: bevett szófordulat ugyanis a híd alá kerülés rémképe, amely világszerte egyre nagyobb embertömegeket fenyeget. A megfizethetetlen albérletárak, a vicces nevű, ám annál bénítóbb mama-hotel intézménye már azelőtt is ellehetetlenítette a felnőtt élet megkezdését, hogy az energiaválság által felduzzasztott első rezsizsámlák befutottak volna. A híd tehát, amely egyfajta lecsupaszított fedélként, utolsó mentsvárként él a közbeszédben, itt a feladást hivatott jelképezni. Kezdő lökést; de nem a jövőbe, hanem a mélybe. This is fine.

De semmi gond, hiszen érkezik már Westie, a csodaszarvas 21. századi reinkarnációja, aki kelet és nyugat ötvözeteként (vagy inkább öszvéreként) a felmentésünkre siet! A jövő bizonytalanságának ellenszereként, a múltba révedő nosztalgia helyett Westie cselekvésre ösztökél: ahogyan a csodaszarvas őseinket egy biztonságos és prosperáló otthon felé vezette, úgy Westie célja is az, hogy mutassa az utat az elvándorlásra készülő magyaroknak. Azonban, mint ahogy egy háborúban a csodafegyverek, úgy az újjászületett csodaszarvas sincs még itt teljes valójában: egyelőre csak a sisakja jelzi, hogy a megfelelő pillanatban érkezik majd, hősjelmezét magára ölti, és Messiásként vezet majd minket előre. Nem hátra. Már nem kell sokat várni. This is fine.

Persze azért jó lenne, ha igyekezne, hiszen egy kisebb, meglehetősen harcias madárraj közeleg. Bár fehér galambnak nehezen nevezhetnénk őket, üzenetük mégis békésnek tűnik: gránátot idéző tollazatuk ellenére is a háború ellen ágnak. Mondhatni, fegyvert tartanak a fejünkhöz, hogy végre azzal foglalkozzunk, amivel ténylegesen kellene: hódító hadjáratok helyett a kibocsátások visszaszorításával. Robbantások helyett a lakhatási válság érdemi kezelésével. Elvándorlás helyett pedig a lokális környezet élhetővé alakításával. A No Pew Pew & Pee a maga nemében így egyfajta ambivalens, pacifista kiáltványként is felfogható, ahol a kissé fenyegető, ám végső soron ártalmatlan madárkák a cél szentesíti az eszközt szemlélet nevében, ellentmondást nem tűrően jelzik: this is not fine. De még lehetne az.

Sárai Vanda

• Kiállítási enteriőr

A háborgó és a megnyugvásra vágyó lélek

(...) Lehet-e a test lélektelen, és lehet-e a lélek testetlen? Aligha kell bizonygatnunk: e tárgyör szobrászati értelmezési kísérlete, interpretációja csakis érdekesítő, izgalmas lehet.

Erős Apolka különös anyaghasználatról és kiviteli technikáról tanúskodó művei zárt tömeget alkotó, de mégis könnyedséget, puhaságot sugárzó kompozíciók. A *Sziámi*-szobrok teste hungarocell alapokat rejt, amelyekre textil- és bőrdarabok simulnak a fémszegecsek szorításában, amelyek a szabás-varrás metódus alkotórészeiként egykori ruhadarabok emlékeit hordozzák. Az egykori kabátok, felöltők, mellények új alakzatokká rendeződtek és szerepük is némiképp megváltozott. Ugyancsak régi textilnemű, egy kopott kárpit teremti meg a függesztett zsák, a *Dembinszky 46* című munka auráját, amelynek műanyag száj-rátétét egy vörös szalag zárja le: mintha az emlékek megszólaltatását megakadályoznák, mintha hallgatásra ítélnék. A szokatlan anyagok, a másodlagos vagy sokadlagos felhasználású textil- és bőrívek a személyesség jegyeit tolmácsolják, s ezen túl visszafogott, tompa színeikkel árnyalják a plasztikai hatóerőket, s mindemellett felületük fakturális és texturális változatossága, gazdagsága is magával ragadhatja a befogadót. A tartalmi-gondolati szférákat faggatva, a *Sziámi*-szobrokat szemlélve az együttes és a különálló létezés problematikájával ütközhetünk, az egyénben lakozó kettős én konfliktusával szembesülhetünk, a kétpólusú világ pólusainak egybemosódásának kérdéseinek meditatálhatunk, és a hagyományos test-eszményeink elvesztését regisztrálhatjuk. S mindezek mögötteseiben, a plasztikailag megjelenített alakok létezésének mélyén ott rejtezik a testeket virtuálisan élővé varázsló lélek, amely csendesen háborgó, tehetetlenül vívódó, egyszerre lázadó és beletörődő, megnyugvást kereső. A különösségek atmoszféráját sűrítő Erős Apolka-alkotta szobrok laza szálakkal kötődnek a tradicionális plasztikához – elvégre változatlanul tárgyasult, tömeget alkotó, sejtésszerűen alakokra utaló, a körülvevő teret, a befogadó közeget dinamikusan átható és szervező kompozíciók – de a megjelenítés újszerűsége, a kifejezés szokatlan volta, a prezentálás különlegessége (mint a feszített-függesztett pozíció) már új utak keresését és új dimenziók meglelését igazolják. (...)

Szilágyi Bernadett művei, térbe helyezett és falra illesztett, a tradicionális dombormű-pozícióba helyezett, és rekeszekbe rendezett munkái sok részletből, kollázsszerűen komponált alkotások, amelyek különböző anyagok, fémek és műanyagok együttesei. A talált tárgyak és a megformált, szobrászati igénnyel alakított alkotóelemek hallatlan változatossága teremt már-már formai kavalkádot: szabályosnak ítélnélhető és szabálytalan alakzatok, ismert képzeteket indukáló és ismeretlen világokba vezérlő formák, testek, szerkezetek, alkatrészek jelennek meg egymás mellett, a rekeszekbe foglaltan egymás fölött, egy-egy rendszerbe illesztve vagy e rendszerből kilépően, már-már függelékszerűen. A művész leírása szerint „A vegyes technikával készült alkotás olyan elemekből komponált, amelyek eddigi munkáimban is szerepeltek. Meghatározó anyaga a patinás, sötét horganylemez és drót, amelyhez sok-sok elem kapcsolódik, és sokféle anyagú formavilágával és tónusaival egységes művet alkot.”

Mozgalmas, sok részletből építkező tárgyegyüttesek kapcsolódnak a falhoz és rugaszkodnak el a faltól, lépnek ki a térbe, s gömbök, félgömbök, hálók, szövédékek, drótgubancok, kusza szálak, ernyedő rugók, spirális szalagok és egymáshoz kapcsolódásaik, csoportjaik, viszonyaik révén bomlik ki a dinamikus térszervező erő. A tárgyalkotó elemek egzakt és asszociatív indítékokat hordozó motívumok: a Parthenón-fríz ellenpontjaként bemutatott *Kortárs fémzene 6 tételben* című reliefet akár egy zeneművet alkotó hangsorként is olvashatjuk, az *Ikebana 2022* című kompozíciót hosszan szemlélve átélhetjük a gyorsan múló időt, míg a *Fekete dobozokra* akár úgy is tekinthetünk, mint az emlékeket őrző lelkek szekrényeire. (...)

Wehner Tibor

• Kiállítási enteriőr Szilágyi Bernadett műveivel

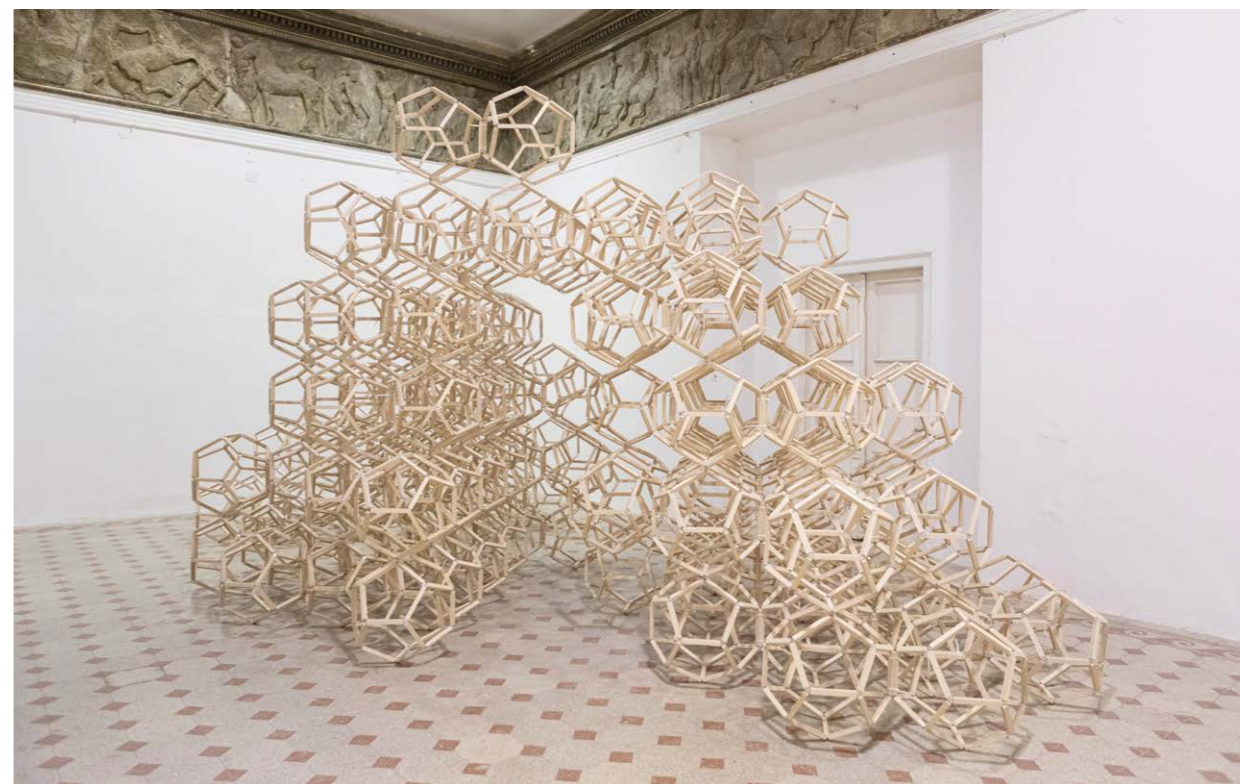
• Erős Apolka: *Dembinszky 46* akrilgyanta, textil, gurtni 2020

Képzőművészeti törekvéseimet a tér és annak kiterjesztése, élményként való megélése jellemzi. Munkáim nagyméretű szobrok és installációk – általában funkcionális és szobrászati elemeket tartalmazó rendszerek, melyek a vizualitás és a téri élmények megtapasztalására, a művek és a befogadó közti éles határvonal feloldására helyezik a hangsúlyt, interaktív közeggé alakítva át a galéria terét.

Közel hat éve foglalkozom a szabályos platóni testek újraértelmezésével és azok szobrászati interpretálásával. Munkáim a jelenkor művészeti nyelvén kontextualizálják, értelmezik, modellezik és újra összekötik a diszciplínákat.

Jelen kiállítás fókuszában ismételten a dodekaéder, ötszög oldalú szabályos test áll. Az objektok sokszorosításával, szászötven dodekaéderből álló struktúrával töltöttem fel a galériát, melynek terében különböző térbeli moduláris egységek jönnek létre. A modulokból kisebb és nagyobb elemcsoportok rendszerét hoztam létre, amelyek néhol feltorlódnak, besűrűsödnek, valahol teljesen betöltik a teret, máshol pedig reduktívabb módon jelennek meg, teret adva a nézőknek, hogy belépve az installációba azt fizikálisan is megtapasztalhassák.

Orosz Klára

• Kiállítási enteriőr

A Magyar Képzőművészeti Egyetem szobrász szakos hallgatói 2022 nyarán három helyszínen voltak művésztelepi gyakorlaton oktatók kíséretében.

A tihanyi Somogyi József Művésztelepen csoportos munka folyt, alapanyagként a nádat használva fel; az első évfolyamosok kőfaragási alapismereteket sajátítottak el. A diákok egy kisebb csoportja a vácrátóti arborétumban szintén természeti anyagokkal dolgozott, egy másik csapat pedig a skóciai Corbenic Camphill Community-ben alkotott, alkalmanként bevonva az ottani közösségben élő hátrányos helyzetű embereket.

Ezekről a munkafolyamatokról számol be az *Így nyaralunk mi* című kiállítás, idén már harmadik alkalommal.

• Csoportos munka a tihanyi Somogyi József Művésztelepen

A hagyományos szobrászat művelése – értem ez alatt az anyaggal való közvetlen munkát, amely jellegéből adódóan elmélyült és intenzív különböző dinamikájú fázisok egymás utánját jelenti – szóval ez az alkotási folyamat az anyaggal szembeni tiszteletet, türelmet és odaadást kíván. Amikor kölcsönhatásba kerül a fával, fémmel, márvánnyal – megismered az egyes anyagok, majd az általad kiválasztott konkrét alapanyagod aktuális állapotát, tulajdonságát, viselkedését - közel kerülsz nem csupán ennek az anyagnak a természetéhez, de magához a természethez. Hogy hogyan értelmezi Madaras Péter a természet közelségét, amelyet ars poeticájában mindenek előtt hangsúlyoz, megpróbáltam megfejtetni, hiszen ez a viszonyulás nem csupán formai, anyagi vagy szellemi síkon ragadható meg. Az alkotói munkafolyamat a világ és önmaga megismerésének is része.

Hitvallásának tanúbizonysága nem csak munkássága. Olyan életformát választott, amelyben a meditáció a hétköznapi tevékenységeiben érhető tetten, a közösség erejébe vetett hit nem csupán hangzatos kijelentés, a hit pedig előre tekintéssel és alázatos feladat tudattal párosul.

A természet közelsége tehát leginkább a hitelességet hivatott szóba foglalni, és ezen a ponton hadd idézzek Hamvas Béla Scientia Sacra-jának III. kötetéből, miután megpróbálom felfejteni, mit jelenthet az alkotó számára a visszanyúlás az egyszerűséghez és a hagyományokhoz fűződő erős kötelék:

“Nem szabad hűtlennek lenni az időhöz és nem szabad elszakadni az abszolúttól. Az időhöz való hűség ma annyi, mint a válság tudatában lenni, az abszolúttól nem elszakadni annyi, mint hagyomány. A hűség tesz autentikussá, az abszolút nyújtja a tudást. Egyik a másik nélkül érvénytelen. Legalább két helyen kell állni egyszerre, lehetőleg úgy, hogy a kettő egymással feszültségben legyen, mint a pillanat és az abszolút. Mert a létezés száma az egy és az egy feltétele, hogy legalább kettő legyen, ami az egységet megteremti. Egység a különbözőségben van, ahogy a különbözőség is csak az egységben, mint rész az egészben és egész a részben.”

Továbbá Hamvas Béla a Patmoszban azt is írja: “Nem elég jó műveket készíteni. Többre van szükségünk. Hiteles életet kell élni. Fogalmat szereztünk arról, hogy a mű abszolút módon kötelez. A mű bármilyen tökéletes legyen, autentikus egzisztencia nélkül svindli.” (Patmosz I. 358. o.)

Madaras Péter a szív és gömb alakzatok asszimetrikus megformálásával pontosan az emberi tökéletlenséget igyekszik megragadni, innen a kiállítás címe: *Profán szimmetria*.

A profán itt tehát nem a szakralitás vagy a vallás ellentételezését, hanem inkább az emberi természet kiforratlanságát – mint állapotot jelenti. Törekvést az abszolút megismerésére, és beismerését annak, hogy ez az abszolút e pillanatban még távol van.

A szív és a gömb szimbólumaihoz való visszanyúlás egyszerre szolgálja a hagyományhoz való közel kerülést, másrészt konkrét és egyértelmű olvasatában az ókortól a középkoron át, a mai népművészetben használt alapmotívum mantrikus alkalmazása. A szív ugyanakkor a keresztény ikonográfiában – nem mint díszítő motívum – a Krisztus szenvedésében való elmélyülés eredményeképp alakult ki.

Ahhoz hogy a tökéletes ősi állapotot megismerjük (Hamvas szerint) a szó, a tett, és az éber gondolkodás együttesen szükséges. De Madaras talán ennél kevesebbrel is megelégedne: hiszen Constantin Brancusit idézi: “Az egyszerűség a bonyolult megoldása.” Az emberiség történetét évszázadról évszázadra fenti filozófiai gondolatok mentén alakították eszmerendszerek és társadalmi berendezkedések. Ebben a eszmei vitában Madaras Péter állást foglalt. Ezt az állásfoglalást én az alábbi költeményben lejegyzett filozófiával állítanám párhuzamba.

Uszkay Tekla

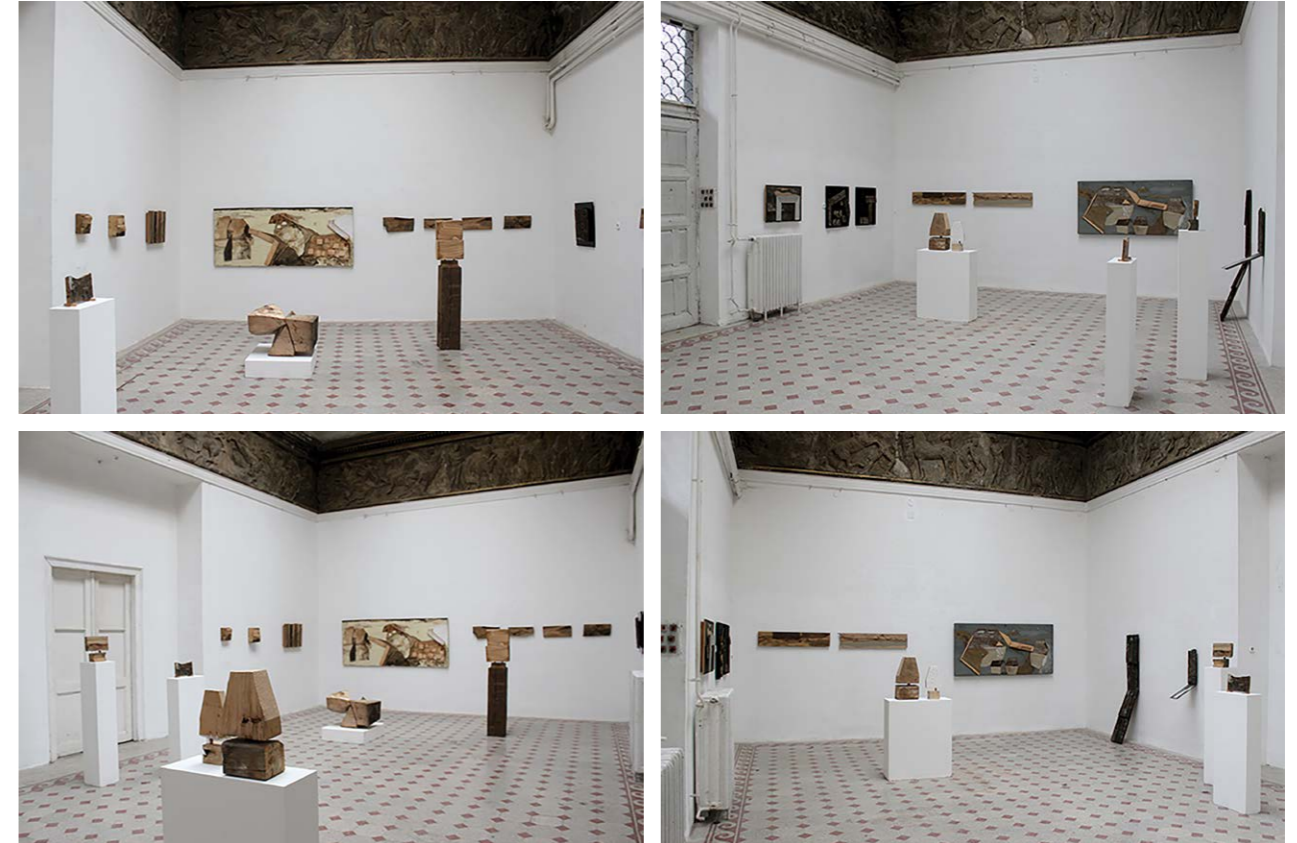

• Kiállítási interiőr

A jelen kiállításon bemutatott alkotásaim az utóbbi néhány év termésébe nyújtanak betekintést. A művek tájak, pontosabban táj-értelmezések, a tájban élő ember cselekedetei – azok a mindennapi gesztusok, amelyeket végez, nagyon egyszerűen, amelyek az életben maradásához szükségesek. A ház arányai, a hasított tűzifa arányai, melyben szintén megjelenik a táj, ha vízszintesen megfigyeljük. Így jött létre a *Hasított táj*-sorozat. A körülöttünk lévő, esetünkben a műteremben lévő anyagok ismét visszafordítása a következő alkotásba talán arra figyelmeztet, hogy ne pazaroljunk.

A régi zsindeleyen megjelenő kerekded alakzatok talán az eget képezik le – azt a képet, amelyet a zsindeley látott több évtizeden keresztül az ég fele fordulva.

Éltes Barna

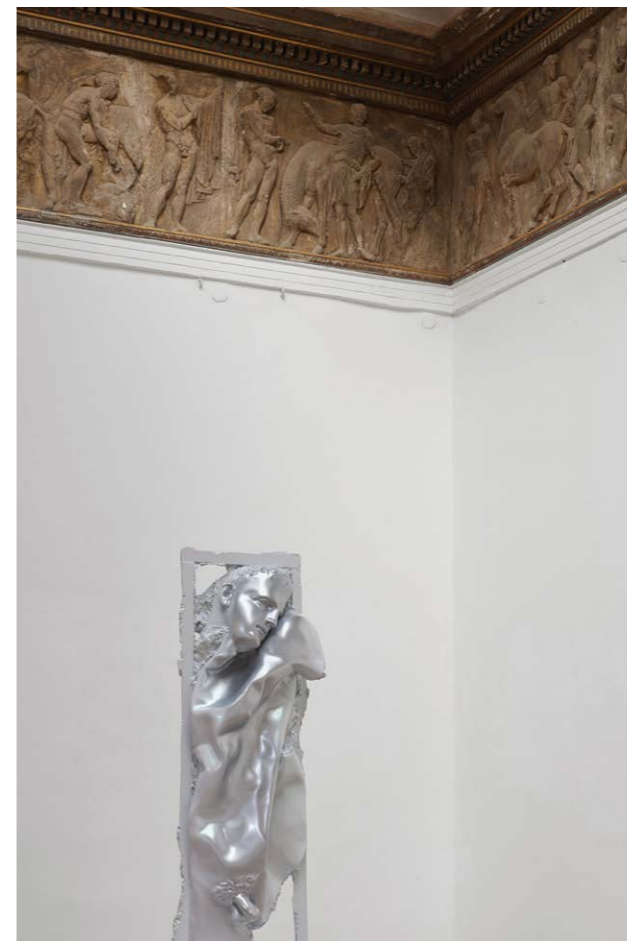

• Kiállítási enteriőr

A művészi módszeremet továbbra is meghatározza a folyamatalapúság, a szobrászat efemérségének vizsgálata az anyag viszonylagosságának tükrében.

A keretekbe foglalt szobrokig tulajdonképpen konzekvens út vezetett: a hajdanában tradicionálisan szép, de roncsolt és összepréselt szobraim igénylik a zárt keretrendszert, zárójelbe teszik a szobrászat hagyományos jelentéseit: úgy a konstrukciót, mint a dekonstrukciót. A keret pedig lehet képernyő: egy virtuális kitekintés fizikai manifesztációja, ahol semmi sem az aminek látszik. A létezés jelenkorunkban zárójelek között teljesedik ki.

Szabó Menyhért

• **Rectangle** festett műgyanta, vas 153x53x40 cm 2022

• **Triangle** festett műgyanta, vas 84x98x24 cm 2022

Eltévelyedett, tespedt városi terepjárók keresik létrejöttük értelmét a mezőn és egy tájkép előtt.
Az egyik zümmög, a másik mocoog.

Kopacz Kund

• Kiállítási enteriőr

Becskei Andor 2017-ben, a legjobb szobrászdiplomázónak járó Vigh Tamás-díjat elnyerve végzett ittnálunk, a Szobrász Szakon. Jelenleg doktori képzésben vesz részt a Pécsi Tudományegyetem Művészeti Karán. Családjával visszavonultan él a zalai Magyarszerdahelyen. Éli a falusiak életét, teszi, amit kell; szobrai minderre ráadásul készíti.

Szerény, visszahúzódó alkotó, aki a szobrászi alkotómunkát egyfajta meditációs tevékenységként éli meg. Ilyen elmélyült munkafolyamat eredménye a 2016 és 2020 között készült 6 db-os *Szövet*-sorozat, amelynek egyes darabjait elemi egységekből – hegesztőpálcákból – állította össze organikus egészé. A plasztikai tömeg fellazításával a testetlenség irányába „fejlesztett” kompozíciók lebegő, vibráló hatást keltenek: a formákon átszűrődő fény, az intenzív fény-árnyék játék festőivé oldja az egyébként súlyos alakzatokat. Itt most a sorozat II. és III. darabját láthatjuk 2016-ból.

Becskei Andor munkamódszerében, a tudatos alakítás mellett, nagy jelentőséget kapnak a spontánimprovizatív megoldások is. Szándékosan engedi hatni a technikából adódó esetlegességeket – például a hegesztési hő hatására fellépő deformációt –, illetve az olyan természetes folyamatokat, amilyen pl. a rozsdásodás.

A szövet-, a szövedékszerű struktúrák, az áttetsző formaképzés foglalkoztatták a 2021-es *Metszetsorozat* és a tavalyi *Csendélet* készítésekor is, habár egyszerűbb kompozíciók formájában, de a plasztikai dinamizmus megtartása mellett. A *Metszetek*nél új elemként megjelenő keretek egy geometrikus és egy organikus struktúra áthatását mutatják anélkül, hogy közöttük anyagi, fizikai kapcsolat jönne létre. A három függesztett vertikális motívumból összeálló – akár triptichonként is értelmezhető – vizuális egység látszólag egyetlen fő nézetre van szerkesztve; a frontalitásból kimozduló néző előtt azonban újabb és újabb térstruktúrák tárulnak föl, és világossá válik számára, hogy itt a kép- és domborműszerűség hatásainak körplasztikává szintetizálása történik meg. A szerző ugyancsak merész elképzelése szerint, a szobor mint tárgyi egység – amellyel, hogy megtartja a műalkotásra jellemző kvalitásait –, építőelemként rendelődik alá egy, a tér, a tömeg és a gravitáció viszonyát vizsgáló tágabb összefüggésrendszernek.

Míg a „Szövet” megnevezés nagy pontossággal, szinte tautologikusan írja le a műveket, melyek önmagukon kívül nem utalnak semmi egyébre, a 2020-as *Kehely* és a 2021-es *Magány* c. szobor bizonyos jelentésséget mutat. A *Kehely* kör- és négyzetszimbolikája, a négyzet alakú vízfelületen lebegő fényes, kerek bronzedény akár a teremtés kezdetére is reflektálhatna: „sötétség borította a mélységeket, és Isten lelke lebegett a vizek felett”. A mű külön érdekessége, hogy mindez egy posztamensként, szoborbázisként szolgáló közönséges hasáb belső terében jelenik meg. A posztamens terének megnyitása és az abba való komponálás, akarva-akaratlan, Gilly Tamás *Ereklje* című remekét idézi 2019-ből.

Az edénymotívum ismét felbukkan a *Magány* c. plasztika üres asztalán. Két tárgy, asztal és tál, egy teljesen hétköznapi jelenség van itt drámaian vasba kényszerítve, és ez a vasbakényszerítettség emeli át a banalitásból a művészetbe, s teszi olyan szuggesztívvé a művet. Szükszavúsága azért is olyan feltűnő, mert a címadással a szerző mintha éppen itt mutatná a legtöbb hajlandóságot valamiféle többé-kevésbé verbalizálható közlésre.

A színesztétikus *Csendes formák* kiállítás címe minden bizonnyal a szobrászi autonómiára, az önalakjukat állító formákra, a vizualitás kizárólagosságára és az intuitivitásra vonatkozik. Becskei Andor formái keresetlen, pusztán a munkafolyamatból következő sajátos esztétikai minőségben állnak előttünk; csendesek, nem túl beszédesek és nem is igen készítenek beszédre, verbális interpretációra. Az alkotónak éppen elég, ha csendesen belefeledkezünk a szemlélésükbe.

Karmó Zoltán

• *Metszet I-III. hegesztett acél 2022*

Jel és univerzum – gondolatok Várnagy Ildikó művészetéhez

A jelben megpróbálunk felülemelkedni önmagunkon, miközben öröklétünk illúzióját akarjuk kelteni. Nem elvonatkoztatunk benne, hanem léteket teremtünk, meghalunk benne miközben feltámadni akarunk. A jel a kép meggyilkolása, a látvány mumifikálás, a természet folyékonyságának felfüggesztése az ember nevében, rítus az istenség végtelenének imitálására. A jel behatárolás, a határtalanság háziasításának tereuma. A jelből hiányzik a játék, mert abban elillanna. A jellel nem lehet tréfálkozni. A jel a kollektívum kötöttsége - szabadsága az egyén biztonságérzetének érdekében. Érzékisége csak látszat, valójában besűritett absztrakció.... Mindezt akkor is érezzük ha Várnagy Ildikó jeleit, műveit pusztán csak nézzük, s nem kíváncsiskodunk a cím után. Ha a címeket is elolvassuk, megjelenik a termékeny feszültség, melyről beszéltünk. a címek, a szavak irányítani kezdenek s hirtelen visszacsatolnak bennünket modern világunkhoz, a jelen pillanathoz, s eszünkbe juttatják a megértés kínzó szükségletét....

Tagai Imre

• Kiállítási enteriőr

(...) A jelen kiállítás címe eredetileg *Tettyei macskák* lett volna. Némelyek talán azt gondolják, hogy a 21. században a macskaszobrász vékony jégen jár. Flóra is sokáig vonakodott belekezdeni ebbe a sorozatba, kevésbé komolynak és talán giccsveszélyesnek is tartva a témát. Holott a macska legalább 4 ezer éve témája a művészetnek, kezdve az egyiptomi Bástet istennő alakjában történő tiszteletétől, középkori démonizálásán át, pl. Scarlatti, Rossini, Baudelaire, T. S. Eliot, Chardin, Picasso vagy Giacometti macskáitól. Különben is, hol van az jegyzékbe foglalva, hogy a szobrász miből meríthet ihletet?

Bizonyára Flóra is meríthetne más forrásból, kidolgozhatja koncepciókat, különböző fikciókat és illusztrálhatja spekulatív tematikákat akár. Ehelyett azonban a művészi énkeresés és lényegkeresés eredményeként a legközvetlenebb egzisztenciális élményeknél állapodik meg, és ezekből inspirálódik.

Három, mélyen a gyermekkorban gyökerező motívum fonódik itt össze:

Az első, a Tettye, Pécs egyik patinás és romantikus városrésze, a gyermekkor meghatározó helyszíne, egy helyhez való kötődés tárgya, a valóban élő hely; a nyilvános tértől elhatárolt privát, személyes tér, az otthon – a macskákkal, s a többnyire közönséges, ám a szobrászi beavatkozás hatására átlényegülő anyagokkal.

A második: a természet, az állatok, különösen a macskák gyermekkorból eredő szeretete, s a velük való már-már misztikus kapcsolat.

A harmadik: a szobrászat, különösen a faragó, az elvéve fejlesztő szobrászat iránti vonzódás, amelynek a diplomamunkáját is szentelte, de amely mellett most megjelennek új anyagok és technikák is, mint az ytong, a bitumen, a samottos kerámia, a beton, a terrakotta, az aszfalt, s egyáltalán a mintázás. (...)

Flóra mélyen intuitív alkotó, aki a természet látványából érzéseken és hangulatokon keresztül inspirálódik. Rácsodálkozik egy macska mozdulatára és a formai redukciót addig a pontig viszi, amíg az még éppen felismerhető. Ez az éppen a felismerhetőség és felismerhetetlenség határán megállított redukció azt igyekszik megtalálni, hogy mi az a legegyszerűbb összetettség, ami még képes hordozni a látott jelenet, illetve az alkotói elképzelés lényegét. A cél az, hogy a redundáns (fölösleges) elemeket – vagy ahogyan Umberto Eco mondta: „zörejeket” – kiküszöbölje, hogy az egyszerűség és közvetlenség benyomását kelthesse.

Feltűnő, hogy bármilyen anyaggal és technikával dolgozik is, mindig a szobrászat ősi közegében, a tömegben gondolkodik, azaz a tömegek egymáshoz való viszonyán és egymásbaalakításán, átvezetésén keresztül fogalmazza meg szobrászi mondanivalóját.

De van itt még valami. Ezek a szobrok külön izgalmat keltenek azzal, hogy noha nincsenek anyagi egységben a plinthoszokkal, a plinthoszként funkcionáló talapzatok (tégglák, tetőcserepek, hullámpala) szinte a ready-made pontosságával idézik meg az eredeti ihlető környezetet, és egyidejűleg hordozzák is a szobrokat tárgyi mivoltukban.

A klasszikus szobrászat a plinthoszt, a szobor saját anyagából, többnyire kőből vagy bronzból alakítja, úgy, hogy a talplemez geometrikus elemként átvezeti, belekapcsolja a szobrot a környezetébe. Látunk példákat arra is, hogy a plinthosz a szobor tartalmi részeként tölti be ezt a szerepét – gondoljunk csak a Kolozsvári-testvérek Szent György-szobrára vagy Donatello Dávidjára. Míg a klasszikus plinthosz szinte mindig absztrakt, itt éppen fordítva van: a plinthosz a valóságos, illetve reális, és a rajta álló szobor az absztrakt. Flóra szintézisének eredménye: ready-made és absztrakt szobor egy installációban. (...)

Karmó Zoltán

• Kiállítási enteriőr

Szobraimat egy folyamat részének tekintem, mely sok, egymásra épülő, apró lépésből tevődik össze. E folyamat célja fogalmi úton nehezen konkretizálható, a hangsúly inkább az intuitív megközelítésen van. A letisztult formavilág, mely szobraimat jellemzi, a szobrászi szempontok, melyek munkáimat vezetik, az eszközök megválasztása, a tömegek, viszonylatok, arányok kialakítása, egyfajta „rend-teremtést” szolgálnak.

Szobraim elgondolásánál és megvalósításánál arra törekszem, hogy egy-egy munka belső nyugalmat és csendet sugározzon. Csendet, mely az emberi lélek legbenső szférájához szól. Leginkább egy zenei párhuzamhoz tudnám kötni ezt a közelítésmódot, amikor a két hang vagy dallam közti szünetben beálló „csend” kiemelt jelentőséggel bír a darab egészére nézve. A hallható zene erőteljes megnyilatkozásának nélkülözhetetlen részét képezi egy-egy rövid „néma csend”, ahol nincs hallható hang, a zenei üzenet mégis csak e hiány által jelenhet meg.

A fenti gondolatmenet, egyebek mellett, párhuzamba állítható a fenomenológiai és egzisztencialista filozófia bizonyos elemeivel. A kapcsolatot jól példázza Martin Heidegger és Tezuka Tomio dialógusa, mely Heidegger *Útban a nyelvhez* címmel megjelent írásában olvasható. A dialógus során a japán fél egyértelműen arra a következtetésre jut, hogy amit a japán gondolkodás számára az *üresség* megjelenít, az nem más, mint amit a német filozófus *létként* nevez meg. A dialógus konklúziójaként mindketten egyetértenek abban, hogy a lényeg – esetükben a nyelv lényege – inkább hallgatva, semmint beszélve mondható el. Úgy gondolom, ez a megállapítás a művészetről is elmondható, és nagyon pontosan mutat rá arra az összefüggésre, mely saját művészeti látásmódomat is sokban meghatározza.

Gilly Tamás

• Kiállítási enteriőr

Molnár Zsolt egy űrhajós. Viszi magával a rakétáján a flórát, és szándékon kívül, de muszáj észrevenni a növényzetet kísérő faunát is. A fények az űr rezzenetlen, mindent átható fényforrásaiból érkeznek, nem puhítja őket felhő, pára, fémes csillogással, pontosan teszik láthatóvá a jelenségeket. Át kell gondolni, hogy hogyan lehet a meghódított területen egyensúlyt tartani az ember szemszögéből nézve kártevők és a haszonnövények között. Nem csak űrhajós, hanem telepés is, ilyen módon nélkülözi a városi ember romantikus attitűdjét a természet láttán. Viszonya a környezethez szeretetteli, de nem érzélgős. Nem hullajt könnyeket egy kupac dzsumbuj, gaz és invazív inda láttán, hogy ni, milyen szép is ez, hanem szétszálazza, értelmezi, műveli, visszaszorítja. Amint rendszeren művészettel kapcsolatban, megint egy Világegyetem-makett építését kísérhetjük figyelemmel. Egyszerre van jelen a biomorfikus és a technikai jelleg, mindezt áthatja a sebesség. Nem állandó, rögzült helyzeteket látunk, hanem haladásban lévő, pillanatnyi egyensúlyi helyzeteket. Sci-fi, röviden szólva. Fegyelmezett lendület, irányított növekedés, nincs helye a pontatlanságnak. Azt keresi, hogy mi terjedhet ki és el, melyik erő lesz a meghatározó. Pontossága nem pusztán a sniccer pontossága (azzal is lehet hadonászni), hanem a törekvésé. A lendület, a törekvés mind vektorok, irányuk is van a sebességük mellett. A kert, amiben járunk, valójában ürügy, hogy nagyobb erők dinamikáját, egymásra hatását és ellenhatását szemléltesse. Függetlenül attól, hogy mi jelöli őket, acélrúd, fából vágott ív, vagy rajzolat a nyomaton, a jelentésük a kiinduló pontjuk és a végpontjuk között van, hogy meddig futnak, hová.

Nézzük a címet: *Vörös lombok*. A lombokat, azt értjük, hiszen Zsolt munkáin nem ritkán szerepelnek a tenyeresen szeldelt szőlőlevelek és a levél, mint olyan, általában. A levél, ami a Földön biztosítja az oxigént számunkra, aminek a határa, alakja őt oly gyakran magával ragadja. Na, de a vörös! Az, ugye, épp a komplementere, a kiegészítője a levél színének (ha eltekintünk az általam oly igen kedvelt japán juhartól). Hol látjuk itt? Úgy tűnik fel, mint a levélkoronán épp csak áttűnő fény, a kiegészítő. Van belőle egy nagyobb felületünk is, kicsit vérpad, nem sejtet sok jót. Nem szívesen emlegetek sebet, de ezek a vörös hasítások nehezen kerülhetik el ezt az értelmezést. Vágás, felszakadás, agresszivitás kontra védelem. Ezenkívül egy kevés hígabb rózsaszín csap az űr kékjébe, belezuhan. Áthatják a felületeket a csápok, rágók, egy megcsócsált fatörzs képzete. Mindezeket a képi elemeket a legfőbb törvény, a gravitáció ellenében rovar lábakat, vagy rakéta kilövő állást sejtető fényes acél lábak támasztják alá.

És a dolgok nyitja, zárja, titka, kulcsa egy kis, kétszer is megjelenő, két irányú, íves nyilacska. Dialektikusan csuk és nyit, a függőlegesen tartott sík grafikáknak hozzávetőlegesen a közepén, ezen a kiemelt, esszenciális területen. Világosan jelzi a hatást és az ellenhatást, amelyek egyensúlya formálta ezeknek az alkotásoknak az egészét.

(részlet a megnyitón elhangzott szövegéből)

Káldi Katalin

• Kiállítási enteriőr

„A felvett emberanyag minőségét leginkább a bejutáshoz szükséges pontszám mutatja.” De! „Attól, hogy az emberanyag jó, még nem lesz innovációs központ Budapest.” A világháború idején „az emberanyag is fogytán volt, már a rendszeres fogyatékos pótlására szükséges emberanyag kiállítása is nagy nehézségekbe ütközött.” „A háború sikeres megvívásához szükséges emberanyag pótlása végett Nagy-Britanniában bevezetik a sorozást.” Hiszen „az egészséges, kenyerét megkeresni tudó és családot alapító ember olyan tényező, akire mindig lehet számítani. Ez az emberanyag a legjobb katonának.” Ezek az idézetek olyan cikkekből származnak, amiket a böngésző dobott ki az emberanyag kifejezésre. Az értelmező kéziszótár szerint az emberanyag főnévként két értelemben használatos. Egyfelől az ember valamely célra, munkára, dologra való felhasználhatósága szempontjából tekintve, másfelől a valamely célra való felhasználásra számba jöhető emberek összessége.

Az olyan kifejezések, mint az emberanyag, emberi erőforrás irritálók, az embert a felhasználhatósága vagy hasznossága felől értékelni, a társadalom gépezetének hasznos vagy épp haszontalan tagjának tekinteni hangyaként, és ebből a szempontból mindegy, hogy dolgozóként vagy épp katonaként, redukálni egy számmá egyet jelent azzal, hogy megfosztjuk a karakterétől, egyéniségétől, mindentől, ami az adott egyént egyedivé és megismételhetetlenné teszi. Egy kiállítás címeként ugyanakkor arra utal, hogy a szobrász vizsgálódásának alanya és tárgya is az ember, s így akár anyagként is tekinthetünk rá.

Hasonló ez az egyén és a tömeg viszonyához, ahogyan az egyén elveszik vagy feloldódik a tömegben, amelynek immár a tömeget alkotóktól szinte független, önálló karaktere, mozgása van. Az anyag és a tömeg az emberi figurával együttesen ugyanakkor a szobrászat alapfogalmai, témái közé tartoznak. Kotormán Ábel éppen a fogalmaknak ezt a kétértelműségét használja s ezáltal teremt meg azt az ironikus alaphelyzetet, amiből a művek megszületnek. Szobrászi tömegalakítás és emberi tömeg megformálása, illetve az alakok formáinak egyszerű tömegekké redukálása és az egyéni karakter elveszejtése a tömegformálás által.

A Parthenón-fríz Teremben kihívás kiállítani. Nemcsak azért, mert különlegesek a tér adottságai, hanem azért is, mert legyen bár mindenki számára nyitott galériatér, ahol a lehető legszélesebb értelemben a szobrászattal, térrel, formával foglalkozó kiállítások kapnak helyet, mégis elsősorban szakmai közeg, a látogatók nagy része maga is szobrász vagy épp annak tanulója. Éppen ezért a gesztus, hogy Kotormán Ábel visszahozza ebbe térbe a diplomamunkáját, amit itt védett meg, maga is szimbolikus jelentőségű. A diploma ugyanis, bár általában a tanulmányok lezárásaként, tehát valaminek a végéig szókás rá hivatkozni, sokkal inkább a kezdete egy sokkal hosszabb útnak.

A diplomavédés óta nemcsak annyi változott, hogy a szobor a tér egyik feléből átkerült a másikba, vagy ahogy a *Hérosz* ma már *Bucifej*, antik hősből a sarki presszó kidobóembere, habár az a jelenség önmagában is megérne egy külön elemzést, ahogyan a klasszikus értékek, művek a mindennapokban gagyi poénokká, mémekké devalválódnak. Itt eredetileg sem erről volt szó, felismerhető maradt az átkomponált, klasszikus eredeti, a *Pihenő ökölvívó* szobra. Ábel mégis újrafogalmazta a szobrot, annak átfogalmazása az esetenként a már akár nyomasztó előképek meghaladásának céljával történt. Ugyanakkor nem lerázni akarja azokat, hanem a saját karakteréhez, mondandójához igazítva az eszköztár részeként beépíteni, és ebben az értelemben ez a szobor és maga a kiállítás is a saját szobrászi nyelv megtalálása érdekében tett lépések hiteles dokumentuma.

Szabó Ádám

• Kiállítási enteriőr

Életrajzok

- **Becskei Andor** 1991 Zenta
www.becskeiandor.hu

Tanulmányok:
2021– Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, Doktori Iskola
2020–2021 Budapest ArtMentor Program
2012–2017 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
2006–2012 Jaschik Álmos Művészeti Szakképző Iskola, Budapest

Válogatott egyéni kiállítások:
2023 *Epigramma* Hevesi Sándor Művelődési Központ, Nagykanizsa (Gál Barbarával)
2023 *Csendes formák* Parthenón-fríz Terem, Budapest
2017 Csepel Galéria, Budapest (Gál Barbarával)
2017 *A hét műtárgya* Kálvária, Epreskert, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2022 *Lendvai Nemzetközi Művésztelep kiállítása* Lendvai Vár, Lendva, Szlovénia
2022 *GONE VIRAL MKE*, Budapest / Collegium Hungaricum, Bécs
2022 *Vajdasági anizx* Kert Galéria, Szolnoki Művésztelep, Szolnok

Díjak:
2017 Vigh Tamás-díj

- **Erős Apolka** 1978 Budapest
www.apolka.com

Tanulmányok:
2022– Magyar Képzőművészeti Egyetem, Doktori Iskola
1999–2002 Magyar Képzőművészeti Egyetem, képzőművész-tanár szak
1997–2002 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
mestere: Farkas Ádám
1992–1996 Képző- és Iparművészeti Szakközép Iskola, szobrász szak,
mestere: Meszlényi János

Válogatott egyéni kiállítások:
2020 *Találkozás* MANK Galéria, Szentendre
2013 Gallery SANU, Novi Sad, Szerbia
2012 HAP Galéria, Budapest
2008 *Térrészlet* Budapest Galéria, Budapest
2003 Erdős Renée ház, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2021 *XXXVI FIDEM TOKYO* Tokió, Japán
2017 *Contemporary Mythology* Balassi Intézet, Új-Delhi, India
2015 *Biennale "Le latitudini dell'arte" 2° edizione* Palazzo Ducale, Genova, Olaszország
2011 *Dialogue with Emperor Qin* Shanxi Art Museum, Qin Xi'an, Kína
2003 *Plastica Dreams* Műcsarnok, Budapest

Válogatott díjak:
2013 Munkácsy Mihály Díj
2004–2007 Derkovits Gyula ösztöndíj
2001 II. Kó Kisszobor és Szobrászrajz Biennálé, Rákoshegy, I. díj
2001 XIII. „Arcok és Sorsok” Országos Portré Biennálé, Hatvan, I. díj

- **Éltes Barna** 1981 Sepsiszentgyörgy

Tanulmányok:
2000–2005 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
mestere: Körösenyi Tamás, Farkas Ádám
1995–1999 Sepsiszentgyörgyi Művészeti Líceum

Válogatott egyéni kiállítások :
2008 Gyárfás Jenő Képtár, Sfântu Gheorghe
2008 Stúdió Galéria, Budapest
2005 Pincegaléria, Budapest
2003 Kálvária, Epreskert, Budapest
2002 *Részletek* Parthenón-fríz Terem, Budapest

Válogatott díjak:
2018 Hit és Szabadság Nívódíj EMÜK, Sepsiszentgyörgy
2014 MMA alkotói ösztöndíj, Budapest
2005 Derkovits Gyula ösztöndíj
2005 A Károlyi Alapítvány párizsi ösztöndíja
2004 Nemzetközi Kőszobrász Biennálé fődíja, Vicenza, Olaszország

- **Gilly Tamás** 1984 Kecskemét
www.instagram.com/gillytamás

Tanulmányok:
2004–2009 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
mestere: Farkas Ádám, Karmó Zoltán, Gálhidy Péter

Válogatott egyéni kiállítások:
2018 *Sem egyik, sem másik, mindkettő, egyik sem* Karinty Szalon, Budapest, (Gergely Rékával)
2017 *Közös nevező* Biatorbágy (Gergely Rékával)
2016 *Museion No.1* Galéria, Budapest
2015 *Újragondolás* Bozsó Gyűjtemény, Kecskemét
2012 *Eddig* Parthenón-fríz terem, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2021 *Patinás jelen* a Szolnoki Bronzszobrászati Szimpózium kiállítása, B32 Galéria, Budapest
2020 *VI. Szolnoki Bronzöntő Szimpózium* Aba-Novák Agóra Kulturális Központ, Szolnok
2020 *Lássátok, lássátok* Új Műhely Galéria, Szentendre
2017 *Fine Form Art 9* Kunstraum Wild, München Maxvorstadt, Németország
2017 *RÁMPA* Várkert Bazár, Budapest

Díjak:
2021 NKA Alkotói támogatás
2016 Borberek Kovács Zoltán-díj
2010 Országos Faszobrászati Kiállítás, Somogy Megye Közgyűlésének díja
2006 Barcsay-díj

• Gvardián Ferenc

1950 Budapest

Tanulmányok:
1982–1988 Magyar Képzőművészeti Főiskola, szobrász szak, mesterei: Vigh Tamás, Segesdi György
Válogatott egyéni kiállítások:
2016 Petőfi Irodalmi Múzeum, Budapest
2015 Galéria’13, Budapest
2004 Parthenón-fríz Terem, Budapest
1997 Duna Galéria, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:

2008 *Szabadtéri Szobrtárlat* Ráday utca, Budapest
2006 Kortárs Művészeti Gyűjtemény, Dunaszerdahely
2005 *A Magyar Szobrász Társaság kiállítása* Trenton, USA
1991 *XI. Kísplasztikai Biennálé* Pécs
1989 *Szabadtéri szoborkiállítás* Salgótarján

Díjak:
2013 Balatoni Tárlat, Plasztikai Fődíj
2010 Ars Pannonica Képzőművészeti Biennálé, II. díj
2004 Soroksár Művészeti Oktatásért Közalapítvány díja

• Kopacz Kund
1991 Csíkszereda
www.kopaczkund.info

Tanulmányok:
2014–2016 Kolozsvári Művészeti és Formatervezői Egyetem, MA, szobrász szak mestere: Septimiu Jugrestan
2010–2014 Eszterházy Károly Főiskola, BA, természetművészet, mestere: Eröss István

Egyéni kiállítások:
2023 <i>Autófókusz - Autóportré</i> Parthenón-fríz Terem, Budapest
2020 <i>Tájképzetek</i> MAMŰ Galéria, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2023 <i>Kortárs Paleolitikum</i> Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest
2022 <i>Puls 20</i> Kunsthalle Bega, Temesvár, Románia
2018–2020 <i>Derkó</i> Műcsarnok, Budapest
2015 <i>Fascination Photography</i> ESSL Múzeum, Bécs, Ausztria
2014 <i>Természetes anyagok</i> MAMŰ Galéria, Budapest
2014 <i>Transcending Cultures</i> ESSL Múzeum, Klosterneuburg bei Wien, Ausztria

Válogatott díjak:
2021–2022 Communitas ösztöndíj
2018–2020 Derkovits Gyula ösztöndíj
2013 ESSL Art Award CEE Magyarország

• Kotormán Ábel

1989 Budapest

Tanulmányok:
2020– Pécsi Tudományi Egyetem, Doktori Iskola, témavezető: Prof. Colin Foster, Mészáros Gergely
2009–2017 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak, mestere: Karmó Zoltán
2013 Accademi di Belle Arti Macerata, Olaszország
2004–2009 Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola

Egyéni kiállítások:
2023 <i>Emberanyag</i> Parthenón-fríz Terem, Budapest
2022 <i>Púprángató</i> Tornyai János Múzeum, Hódmezővásárhely

Válogatott csoportos kiállítások:
2023 <i>DLA/PÉCS/2023</i> Nádor Galéria, Pécs
2021 <i>Szalámigyári capricco</i> Colorbar, Budapest
2021 <i>Patinás jelen</i> B32 Galéria, Budapest
2020 <i>Szabadjáték / II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon</i> Műcsarnok, Budapest
2018 <i>Mentő mellény</i> M21 Galéria, Pécs

Válogatott díjak:
2020 67. Hódmezővásárhelyi Őszi Tárlat, Rudnay Gyula Művészeti Ösztöndíj
2018 Samu Géza Díj
2012 Barcsay-díj

• Madaras Péter
1981 Medgyes

Tanulmányok:
2000–2004 Képzőművészeti Egyetem, Nagyvárad, szobrász szak
1995–1999 Plugor Sándor Művészeti Líceum, Sepsiszentgyörgy

Válogatott egyéni kiállítások:
2018 Erdélyi Művészeti Központ, Sepsiszentgyörgy
2017 Új Kriterion Galéria, Csíkszereda
2013 <i>Inimiu</i> Atelier 030202, Bukarest

Válogatott csoportos kiállítások:
2021 <i>Szobrászati Szalon</i> Art Nouveau Galéria, Marosvásárhely
2020 <i>Szabadjáték – II. Képzőművészeti Nemzeti Szalon</i> Műcsarnok, Budapest
2017 <i>Global Nomadic Art Proiect Eastern Europe</i> Koreai Kulturális Központ, Budapest
2016 <i>Harmadik Lih Pao Nemzetközi Szobrászati Biennále</i> Taipei, Taichung, Kína
2011 <i>Tapintható I.</i> Gyárfás Jenő Képtár, Sepsiszentgyörgy (Éltes Barnával és Hosszú Zoltánnal)
2008 <i>Román Kortárs Kísérleti Grafika Kiállítás</i> Băncovenegsti Palota Kulturális Központ, Mogoşoaia
2000 <i>Kövek az idő arcai</i> Csoma

• Molnár Zsolt
1989 Celddömölk
www.zsoltmolnar.org

Tanulmányok:
2008–2013 Magyar Képzőművészeti Egyetem, képzőművész-tanár szak
2007–2012 Magyar Képzőművészeti Egyetem, képgrafika szak
2003–2007 Művészeti Szakközépiskola és Gimnázium, tervező- és képgrafika szak, Szombathely

Válogatott egyéni kiállítások:
2021 <i>A levélperem mentén</i> Kisterem Galéria, Budapest
2021 <i>Nyugvó maradványok</i> Kisterem Galéria, Budapest (Ruzicska Tündével)
2018 <i>Agro-Wave</i> Kisterem Galéria, Budapest
2017 <i>Agro Scenario</i> Paksi Képtár, Paks
2016 <i>Mobil struktúrák</i> Labor Galéria (FKSE), Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2021 <i>Leave It All Behind</i> Manuel Zoe Gallery, Milánó, Olaszország
2020 <i>Végre tanulhatunk valamit</i> Kincsem Palota (a Kisterem Galéria szervezésében), Budapest
2019 <i>Esterházy Művészeti Díj 2019</i> Ludwig Múzeum, Budapest
2019 <i>AiR 2018</i> Krinzinger Projekte, Bécs, Ausztria
2019 <i>Conditio Inhumana</i> Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Válogatott díjak:
2021 Artist in Residence, Lisszabon, Portugália
2019 Finalista – Leopold Bloom Képzőművészeti Díj
2015–17 Derkovits Gyula ösztöndíj

• Nyári Flóra
1995 Pécs
www.instagram.com/nyariflora

Tanulmányok:
2018–2019 Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, képzőművész-tanár szak
2013–2018 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
2009–2013 Pécsi Művészeti Gimnázium és Szakközépiskola, szobrász szak

Egyéni kiállítás:
2023 <i>Élő-hely</i> Parthenón-fríz terem, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:
2023 <i>CICC!</i> Hegyvidék Galéria, Budapest
2023 <i>VISSZATÉRÉS - Szemelvények a Zselicről</i> Vaszary Képtár, Kaposvár
2022 <i>Az Artistaille művészetlep kiállítása</i> Art Salon Contemporary, Budapest
2022 <i>A Bázis Szobrász Egyesület kiállítása</i> s Bartók 1 Galéria, Budapest
2021 <i>Szobrok a kertben</i> MANK Régi Művésztelep, Szentendre

Válogatott díjak:
2013 Rajz OKTV, II. helyezés
2015 Fundamenta-AMADEUS Kisalkotói ösztöndíj
2017 OTDK Művészeti és Művészettudományi szekció, II. helyezés

• Orosz Klára
1974 Szeged
www.klaraorosz.com

Tanulmányok:
2006–2007 University of London, Goldsmiths, posztgraduális képzés
2001–2004 Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, Doktori Iskola (DLA), mestere: Bencsik István
1996–2000 Pécsi Tudományegyetem Művészeti Kar, vizuális nevelés, szobrász szak

Válogatott egyéni kiállítások:
2022 <i>Platóni Testek</i> Museums and Galleries of Budva, Petrovac, Montenegro
2019 <i>Dodeka – Komplex</i> Nick Galéria, Pécs
2016 <i>Nature</i> Óbudai Társaskör Galéria, Budapest
2012 <i>Pxelbuborék</i> Levendula üzlet - ideiglenes kiállítótér, Pécs

Válogatott csoportos kiállítások:
2023 <i>3D Pixel</i> OSTRALE Biennale 023, Drezda
2022 <i>Beton Arcai 7.0</i> Monostori betonszobrász szimpózium, Nick Galéria, Pécs
2020 <i>Állapotfelmérés Pécs/2019</i> Zsolnay Kulturális Negyed, M21 Galéria, Pécs
2019 <i>GameOmetry</i> Nyílt Struktúrák Művészeti Egyesület (OSAS) Szépművészeti Múzeum – Vasarely Múzeum, Budapest

Díjak:
2021–24 MMA Művészeti Ösztöndíjprogram
2008 Moholy-Nagy László Formatervezési Ösztöndíj
2005–07 Derkovits Gyula ösztöndíj

• Szabó Menyhért
1992 Budapest
www.instagram.com/menyus_szabo

Tanulmányok:
2012–2018 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak
2016– Royal Academy of Fine Arts, Antwerpen

Válogatott egyéni kiállítások:
2023 <i>First view</i> Viewing Room 17, Cluj, Románia
2023 <i>Aether</i> Parthenón-fríz Terem, Budapest
2022 <i>Szabó Menyus x NUBU</i> NUBU, Budapest
2022 <i>FILTER</i> NaCo/Nagyházi Contemporary, Budapest
2021 <i>Anomalie</i> Liszt Institute, Stuttgart, Németország

Válogatott csoportos kiállítások:
2023 <i>Summer Wine</i> Einspach Fine Art & Photography Galéria, Budapest
2023 <i>LuppArt</i> Einspach Fine Art & Photography Galéria, Budapest
2022 <i>Cherry on top</i> Heart and Cherry Galéria, Budapest
2022 <i>Youhu</i> Kieselbach Galéria, Budapest
2022 <i>Derkó</i> Műcsarnok, Budapest

Díjak:
2020–22 Derkovits Gyula ösztöndíj
2016 Amadeus alkotói ösztöndíj, Budapest
2016 Peter und Irene Ludwig Alapítvány Ösztöndíja, Budapest
2015 Köztársasági Ösztöndíj, Budapest

• **Szilágyi Bernadett** 1951 Pápa

www.szilagyibernadett.hu

Tanulmányok:

1977–1979 Magyar Képzőművészeti Főiskola, mesterkurzus

1973–1977 Magyar Képzőművészeti Főiskola, szobrász szak,
mestere: Somogyi József

1966–1970 Képzőművészeti Gimnázium, Pécs

Válogatott egyéni kiállítások:

2012 *Napló-2011* Budapest Galéria Kiállítóháza, Lajos utca, Budapest

2000 *Fény-szövetek* Bencés Apátság, Tihany

1996 Hotel Gellért, Budapest

1995 Vigadó Galéria, Budapest (Bakos Ildikóval és Gábor Éva Máriával)

1992 *Műteremkiállítás* Várbazár, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:

2017 *Dimenziók – IV. Szobrász Biennále* Művészeti Malom Szentendre

1995 *Magyar Kortárs Szobrászat* Múcsarnok, Budapest

1987 *Országos Képzőművészeti Biennále* Pécs

1987 *Országos Érembiennále* Sopron

1977 Múcsarnok, Budapest

Válogatott díjak:

2017 *Balatonfűzfőért* kitüntetés

2001 *Fű, fa, virág – A Szövetség Szobrász szakosztályának kiállítása*, Fődíj

1997 *Határesetek*, II. díj

1985 *Az új Nemzeti Színházért* pályázat, I. díj

1980–83 Derkovits Gyula ösztöndíj

• **Tóth Balázs Máté** 1990 Budapest

www.instagram.com/blasiuskahn

Tanulmányok:

2010–2015 Magyar Képzőművészeti Egyetem, szobrász szak

mestere: Sass Valéria, Szabó Ádám

2014 Royal Academy of Art, Hága, Hollandia

2005–2010 Képző- és Iparművészeti Szakközépiskola, szobrász szak

Egyéni kiállítások:

2022 *MascotLand: No Pew Pew & Pee* Parthenón-fríz Terem, Budapest

2018 *MascotLand* Telep Galéria, Budapest

2017 *Memento Boy* Pince, Budapest

2013 *Az emlékezet rétegei* Kegyeleti Múzeum, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:

2023 *A cukiság faktor* Ludwig Múzeum, Budapest

2020 *A Whale of a Bad Time* ISBN Galéria, Budapest

2018 *Mentőmellény – Derkovits Gyula ösztöndíj beszámoló kiállítás* M21 Galéria, Pécs

2018 *Ezek a legszebb éveink?* MODEM, Debrecen

2016 *In a Dialogue with Conceptual Art* Galerija Vžigalica, Ljubljana, Szlovénia

Díjak:

2018 MODEM díj, shortlist

2016–18 Derkovits Gyula ösztöndíj

• **Várnagy Ildikó** 1944 Budapest

www.ludwigmuseum.hu/alkoto/varnagy-ildiko

Tanulmányok:

1963–1967 Magyar Képzőművészeti Főiskola, szobrász szak

mestere: Somogyi József

1958–1962 Képző- és Iparművészeti Gimnázium

Válogatott egyéni kiállítások:

2006 *Érmeim 1977–2005-ig*. Lábasház, Sopron

2004 *Jelek* Helsinki Magyar Intézet, Finnország (Paivi Reiman festőművésszel)

2003 *Halott barátaim emlékére* Ferencvárosi Pincetárlat, Budapest

1999 *Jelszobrászat-jelírás* Ludwig Múzeum, Budapest

1985 *Textil- és vasegyüttesek* Budapest Galéria, Lajos utca, Budapest

1979 *Aluminium jelek* Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

Válogatott csoportos kiállítások:

2004 *Állandó modern kiállítás* Magyar Nemzeti Galéria, Budapest

2001 *Szobrászaton innen és túl* Múcsarnok, Budapest

1982–2000 *I-X. Országos Rajzbiennále* Nógrádi Sándor Múzeum, Salgótarján

1977–1999 *I-XII. Országos Éremművészeti Biennále* Lábasház, Sopron

1976–1999 *V-XVI. Országos Képzőművészeti Biennále* Pécs

Válogatott díjak:

2000 Soros-ösztöndíj

1997 Magyar Szalon, Művelődési Minisztérium-díj

1995 XIV. Országos Képzőművészeti Biennále, Pécs, I. díj

1992 Nemzetközi Ázsia-Európa Biennále, Ankara, Ázsia-Európa-díj

1991 Munkácsy Mihály-díj

Kiadta • Magyar Képzőművészeti Egyetem, 1062 Budapest, Andrásy út 69-71.

Borító és grafikai munkák • Nemes Péter

Fotók • Bíró Dávid, Erős Apolka, Getto Márton, Kárpáti László Dezső, Nyíri Julianna, Tóth Balázs Máté, Szabó Ádám

Szerkesztő • Erős Apolka

Készült 500 példányban

ISBN 978-915-6450-09-8

MKE, Parthenón-fríz Terem, Budapest, 2023

A kiadványt támogatta:

Nemzeti Kulturális Alap

